

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimni nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 8 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 25 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 8 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pouj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljavatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne peti-vrstne po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvoľe frankovati. — Rekordi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je v Knaflovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljenstvo pa v pritličju. — Upravljenstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezne številke po 10 h.

Uredništva telefon št. 34.

Upravljenstva telefon št. 85.

„E pur si muove“.

Novemu učnemu in šolskemu redu z dne 29. septembra 1905 se jasno pozna, da mu je kumoval znani Hirn, protektor vseh klerikalnih idej in da mu je bil oče po klerikalnem vzdihu dišeči pl. Hartel.

„Pokojni“ pl. Hartel se je pač dobro zavedal sestavljoč „novi učni in šolski red“, da mora le-ta odgovarjati dvojnim zahtevam. Prvič vsemu modernemu, kar je zahtevalo avstrijsko organizovano učiteljstvo in drugi vsemu nazadnjaškemu, kar je zahtevala politikujoča duhovščina.

Mož se je te svoje dvojnate naloge pač dobro zavedal in jo je tudi spolnil po svoje. Da bi avstrijsko učiteljstvo ne spoznalo prehitro one ljudke, ki se nahaja ravno med raznimi SS „novega učnega in šolskega reda“, so objavljali razni oficijski in poloficijozni listi razne slavospevne novemu učnemu šolskemu redu“. In mož je dosegel precej uspeha in vspaval marsikaterega učitelja, češ, „novi učni in šolski red“ je v vsakem oziru modern.

SS pa, ki govore v prilog klerikalnim željam je pa tako modro in previdno oblekel, da so na prvi pogled čisto nedolžni in skoro brezbarvni. Mož si je tu pač mislil kakor „vsegamogočni“ dunajski župan, ko se je nekoč izrazil, da bo spravil šolsvo pod široko jezuitsko okrilje vkljub „liberalnim šolskim zakonom“.

Ali „pokojni“ naučni minister pl. Hartel pač ni pomislil, da ne bo trobil sodnemu dnevu kakor naučni minister. Ministri prihajajo in odhajo. Njega je odneslo, a učiteljstvo je ostalo.

Posebno § 74. drugi oddelek „novega učnega in šolskega reda“ je bil našim klerikalnim prijateljem vrlo po volji, kajti s pomočjo tega §, ki govori „von der Aufsicht über die Kinder bei den verbindlichen religiösen Uebungen“ so mislili vpreči napredno učiteljstvo popolnoma v svojo galejo. Računalni

so menda tako-le. Kakor „verbundliche religiöse Uebunge“ vpeljemo razne svoje ceremonije, ne le nepotrebne takozvane tedenske šolarske maše, temveč tudi ob nedeljah bo moralno „brezbožno učiteljstvo“ nadzorovati šolarje ter delati tako stačo našim opravilom. Ko se učiteljstvo privadi tega kruha, podali jim bodošo še drugačnega in končno ga potisnemo popolnoma na nivo nekdajnega mežnarja.

Da so ta naša izvajanja prava, pokazal nam je v pretekli dobi najprej nemški tržaški škop dr. Nagl, ko je izdal znano okrožnico radi skupnih nedeljskih maš, kjer bi moral nadzorovati učitelji dotične šolarje. Tržaško učiteljstvo, slovensko in laško, se je vprlo tej škofovski smovlasti, dobro vedoč, da je ono t. j. učiteljstvo ravno tak član ustavoverne države kakor vsak drug stan in da velja v Avstriji še § 14. drž. osnovnih zakonov, ki veli: „Die volle Glaubens und Gewissensfreiheit wird gewährleistet.... Niemand kann zu einer kirchlichen Feier gezwungen werden...“

Temu protestu učiteljstva se je pridružil, ako se še prav spominjamo tudi mestni magistrat in vse treznomisleč občinstvo in seveda vse nedovisno časopisje.

Do sreca pa je bilo ogorčeno vse klerikalno tržaško časopisje in seveda — ljubljanski, Slovenec tudi. — Pluvalo je ogenj in žveplo na glavo „framazonskega“ učiteljstva in v kratkem smo zagledali v slovenskem „Novem listu“, tem trobilu škofa dr. Nagla, plamteč protest — 147. — ako se še prav spominjamo — staršev tam od Sv. Križa pri Trstu. Seveda sta se tako imenovano glasilo, — ki „žre“ iz škofovih jasli — kakor tudi ljubljanski „Slovenec“ samostveno trkala na prsa; češ, ako ta protest ne pomaga — ne „bomo“ pošiljali (!) svojih otrok v take šole, kjer uče tako „brezverski“ učitelji.

Pregovor pa veli: „Oslovski glas ne sega do neba“. Ostalo je le pri prote-

stu in nedeljske maše je odnesla kraška burja na široko morje. — — — Toda ta poiskus poklerikaliti na tako lahek način naše šolstvo, ni ostal osamljen.

Pred kratkim je sklenil češki c. kr. deželni šolski svet slično „pogodbo“, ter jo predložil v nekako „sankcijo“ naučnemu ministru.

Toda, klerikalci so obrali, novi naučni minister Marchet je pa obrnil. **Sistiral je tozadevni ukaz** ter ukazal, da se mora tu vpoštevati že prej citovani § 14. državnih osnovnih zakonov, ki veli „da se k raznim verskim vajam ne more siliti nikogar.“

S tem korakom je mož pokazal, da se zaveda svojega vzvišenega mesta, da umeva tok časa; in s tem sistiranjem je odbita za vselej ost onega nevarnega orožja, ki je pretilo okrajšati proste učiteljske nedelje.

Slovenskemu in sploh avstrijskemu učiteljstvu je sedaj dano orožje, s katerim se bo prav uspešno lahko borilo zoper prepotentnost tega ali onega verskega fanatika.

C. kr. dež. šolskemu svetu pa toplje na srce polagamo, da naj že vendar prepove takozvane **tedenske maše**. Kajti le-to je pravo uničenje nežne šolske mladine. **Bodimo na predni v vseh zadevah!** △

Državni zbor.

Dunaj, 19. junija. Novi obrtni zakon je skoraj gotovo pokopan, ker je vlada jasno izjavila pred debato, da zakona ne predloži cesarju v sankcijo, ako se ne sprejme v taki obliki, ki se je doseglj kompromisni potom. Danes pa se je pokazalo pri glasovanju splošno nesoglasje, tako da tudi gospodka zbornica gotovo ne pritrdi takemu sklepu. Načelnik permanentnega obrtnega odseka posl. Malachowski je zaradi tega sklical odsek k posebni seji.

V podrobni razpravi je govoril tudi posl. Žitnik, ki je razpravljal o tem, kako se je vedla vlada zadnja

tako: „Povej mi, prosim te, ako si mi dober prijatelj“, iz česar izvira, da „dober“ nikakor ni germanizem; drugič pa boli pribito, da zavisi tukaj ni objektiven, ampak kondicionalen. In kje je zapisano, da bi pogojnih stavkov ne smeli uvajati z veznikom „ako“?!

„Glavna stvar pa je“, piše g. dr. Glaser, „pravilna raba glagolov.“ Ta „pravilna raba“ se tiče sedanjika dovršnih glagolov s pomenom prihodnjega časa, oziroma nauka, da se prihodnji čas dovršnih glagolov nima tvoriti s pomožnim glagolom „bom“.

Ta stvar, kakor vemo, nikakor ni docela dognana, saj smo čitali že dokaj razprav pro in contra; ali načelnic temen meni ni nesimpatična, vsaj kar se tiče zavisnih stavkov. Zategadelj tudi v vsem „Kralju Learu“ ni ne enega zavisnega stavka, kjer bi bil prihodnji čas dovršnih glagolov narejen s pomožnim glagolom „bom“.

(Pa tudi v glavnih stavkih sem menda vsega skupaj — trikrat „zabomkal“!) Trditev, da je napačen stavek: „Sešla ne bova, videla se več“, je torej vsaj pretirana glede na zgoraj omenjene razprave in še bolj glede na

leta napram željam in zahtevam obrtnikov. Zavzemal se je za obvezne izpite za mojstre.

Koncem seje je vprašal poslanec grof Sternberg predsednika, ali hoče prirediti v zbornici protestiranje proti klanju Židov na Rusku, kakor je protestiral angleški parlament. Podpredsednik Záček je izjavil, da bo to zadevo sprožil v predsedstvu.

Volilna reforma.

Dunaj, 19. junija. Tudi v današnji seji odseka za volilno reformo se ni dokončala debata o razdelitvi mandatov in volilnih okrajov na Štajerskem. Odsek se je namreč bavil nad dve urami debato proti terorizmu socijalnih demokratov pri volilni reformi. Tudi ministrski predsednik je izjavil, da vlada v prvi vrsti obžaluje socijalno demokratično taktiko. — V debati o Štajerski so govorili poslanci Wastian, dr. Ploj in grof Stürgkh.

Posl. Wastian je zahteval, naj se **Ljubljana in Kočevje združita v en volilni okraj** po proporcionalnem volilnem sistemu, kakor se je dovolil za Galicijo. Dosedaj s Kočevjem združeni slovenski volilni okraji se naj izločijo, priklopijo pa se naj nemški jezikovni otoki Jesenice (?), Bela peč in Tržič. Tak novi volilni okraj dobri naj dva mandata.

Posl. dr. Ploj se je pridružil kritiki posl. Hagenhoferja, ker vladni načrt na Štajerskem res povsod očitno protizira nemško ljudsko stranko proti Slovencem in konservativnemu Nemcu. V razdelitvi volilnih okrajev in mandatov na Spodnjem Štajerskem in Koroškem ni sledu pravičnosti. Odločno je zavračal spreminjalne predloge posl. Wastiana, pridružil pa se je Hagenhoferjevemu predlogu, naj se število mandatov na Štajerskem pomnoži za tri. Ako pa se ta predlog odkloni, za-

teva za kmečke občine na Spodnjem Štajerskem nov mandat. Potem je govoril o razdelitvi volilnih okrajev za spodnjekorajški mesta in trge. Celjski mestni volilni okraj ima velikanske prednosti pred mariborskim, ker se je celjski okraj hotelo rešiti nemški ljudski stranki. Na očitanje posl. dr. Pommerja, češ, da se mu cede slide po Celju, je odgovoril, da ne misli v Celju kandidirati, pač pa hoče pripraviti težkoče za zopetno izvolitev dr. Pommerja v Celju. Tudi se je izrekel proti predlogu, naj bi se trga Sevnica in Vuženica priklopila desetemu (celjskemu) volilnemu okraju. Glede kompromisnega predloga, ki ga je stavljal dr. Pommer, da namreč Nemci dovolijo nov slovenski mandat za spodnjekorajške kmečke občine, ako pridržijo Slovenci petemu mandatu za Gradec in nemškemu mandatu na Kranjskem, je odgovoril, da odločno protestuje, da bi se spravljaj kočevski mandat s slovenskim na Spodnjem Štajerskem v kakovosten. Zahaja spodnjekorajških Slovencev po novem mandatu v dejanskih razmerah utemeljena. Ako bodo Nemci glasovali za ta mandat, morajo Slovenci tudi privoliti v peti mandat za Gradec. Slovenci so za pošteni in pravični kompromis.

Posl. grof Stürgkh je izrekel bojazen, da dobe največja industrijska mandata na Štajerskem, Ljubno in Bruk, najbrže socijalni demokrati, tako da lastniki industrije niti ne bodo zastopani. Pridružil se je predlogu posl. Hagenhoferja glede treh novih mandatov, vendar ima pomislike, privoliti za nov slovenski mandat.

Posl. dr. Pommer je predlagal konec debate, češ, da so mu izvajajo dr. Ploja dala toliko gradiva, da bo njegov govor prav dolg ter ga začne govoriti jutri. Predlog je bil sprejet.

Posl. dr. Stürgkh je izrekel bojazen, da dobe največja industrijska mandata na Štajerskem, Ljubno in Bruk, najbrže socijalni demokrati, tako da lastniki industrije niti ne bodo zastopani. Pridružil se je predlogu posl. Hagenhoferja glede treh novih mandatov, vendar ima pomislike, privoliti za nov slovenski mandat.

Posl. dr. Pommer je predlagal konec debate, češ, da so mu izvajajo dr. Ploja dala toliko gradiva, da bo njegov govor prav dolg ter ga začne govoriti jutri. Predlog je bil sprejet.

„necht' püjdé“. Če je tam sploh uporabljen „necht“ (= naj), stoji vsekakor „necht' jde“ (= naj ide), kakor bi dejal Hrvat ali Srb: „Neka ide“. V slovenščini se mi vidi prihodnjik „pojde“ v zvezi z „naj“ nemogoč; povsod govore le: „Naj gre“, torej „naj“ s sedanjikom „gre“, ki ga lahko nadomestite s sedanjikom „ide“, ako Vas je volja. Dostavim naj še, da tiči v zadnjem izmed treh gorenjih stavkov v glagolu „greš“ zapovedi, ki ne trpi ugovora; (primeri: Ali greš ali ne greš? Hočem, da greš takoj. Pri tej priči greš.)

Zveza „naj grem (gre)“ se čita v mojem prevodu še na str. 59., 67. in 85. (Rekoč, naj grem za njim, z njo naj grem, gospod; pregovorite ga, naj gre). Navzlie graji gosp. dr. Glaserja nimam povoda, da bi postavljaj semkaj prihodnjik „pojde“ (pojde); prav tako nimam povoda, da bi preminjal stavke: „Na poti tej je blaznost — ne grem več dalje; pa ne bo nazaj jih k nam, ta gre sem in ta drugam; ubogi Tom gre s tabo; saj greste tudi z nami, sestra; gospod, na potovanje dolgo grem“. G. dr. Glaser hoče v vseh teh primerih prihodnjik; ker pa hočem jaz

LISTEK.

„Kralj Lear“ v slovenskem prevodu.

Dr. K. Glaser je v odgovor napisal Ant. Funtek.

(Dalej.)

5. Slovenske napake.

Že vsi primeri iz dr. Glaserjeve brošure, ki sem jih v oklepajih označil za pravopisno ali slovensko napako, govore svoj poseben jekiz; postavim pa naj semkaj še nekaj takih nepravilnosti: „ti lep (lepi) parst“; „ta za one čase klasičen (klasični) prevod“; „koliko presega to delo prvoten (prvotni) prevod“; „dobrote hitro smrtni črv požere“ (požre) ... Marsikaj bi lahko izvajal iz njih, pa nečem! Priznavam celo, da je g. dr. Glaser morda po pravici pograjal glagol „poveš“ v mojem verzu „Bodi več, kot sam poveš“, da ni upravičen glagol „dejal“ v stavku „dejal je vedno“ in da je vsaj nedostaten velečnik „opasaj“ namesto „opaši“. To troje je po tudi vse, v čemer pritrjujem g. kritiku glede

slovenskih oblik; druge, ki jih graja, so pravilne in upravičene!

Tako pravi g. dr. Glaser, da je „višnji“ namesto „višji“ slovenska napaka. Gospod doktor se je tukaj končito zmotil, zakaj „višnji“ pomeni po Levstiku (cf. Pleteršnikov slovar) „der höchste“, ne pa morda „der höhere“. V istem pomenu služi ta oblika čestokrat Gregorčiču in še marsikom drugemu; samo jaz je ne bi smel pisati! — Napačen je dalje, kakor trdi g. dr. Glaser, glagol „zveznit“ namesto „zveneti“. Ravn narobe je res, zakaj „zveniti“ (svet, včed: svetn. Mikl. II.; str. 423) je glagol II. vrste (ne III.!) in zato tudi ima v sedanjem času „zvenem“, ne „zvenim“! — Oblika „plezate“ ni kar nič napačna, in če trdi g. dr. Glaser, da je treba pisati „pležete“, je pač prezrl, da je „plezati“ eden izmed tistih glagolov V. vrste, ki lahko tvorijo sedanjik po prvem ali pa po drugem razredu, samo da prevladuje oblika prvega razreda! — Slovensko krv je baje nadalje moj stavek „Povej mi, aki si mi dober“; tudi je „dober“ baje germanizem. Prvič bodi povedano, da dotični stavki ne slove tako, kakor ga navaja g. dr. Glaser, nego

zivo narodno govorico, ki se ne meni za nobeno doktrinarstvo!

Gospod dr. Glaser se iz istega razloga spotika ob stavku: „Spal ne bom poprej“, češ, da se mora glasiti: „Ne zaspim poprej“. Ne tako! Kdo mi je porok, da bom spal, dobro in dolgo spal, ako zaspim? Saj se lahko zbudim že, recimo, pet minut pozneje! Sicer pa, če bi bil ta stavki res napaken, povejte, g. doktor, zakaj piše Vi sami: „In če jím budeš žvížgal ti“ (str. 5.) in zakaj niste postavili semkaj: „In aко jíma zažívigaš ti

Nemški člani volilnega odseka so sklenili, da se za kočevski mandat dovoli še en slovenski mandat na Kranjskem.

Delegacije.

Dunaj, 19. junija. Proračunski odsek avstrijske delegacije je nadaljeval razpravo o vojnem proračunu. Posl. Kozlowski je konstatiiral, da še noben avstrijski vojni minister ni tako odkrito vpošteval pomembnosti za gojitev narodne ideje v armadi, kakor dela to sedanji minister. Končno je zahteval dvojezične napise na vojašnicah. — Vojni minister Pitreich je nato obširno odgovarjal vsem dosedanjim govornikom v debati.

Ogrska delegacija je sprejela proračun vojne mornarice. Deleget Nikolić je govoril hrvaško.

Položaj na Ruskem.

Varšava, 19. junija. Včeraj so pokopali v Bjelostoku 79 ubitih Židov, v oklici pa še leži mnogo nepokopanih mrljev. Ponoči so izgredniki zopet streljali na kolodvor. Iz varšavskih bolnišnic je odšlo mnogo zdravnikov v Bjelostok, kjer je neštevilno ranjenih. Policijski načelnik je dal v Varšavi nabiti oklice, da se bo vsak poskus, provzročiti protizidovske izgredne, v kalu zatrل z orožjem. Oklic je posledica okrožnice, ki jo je razposlal minister notranjih zadev vsem gubernatorjem in mestnim poglavarjem, kjer jim strogo naroča, naj z vso strogostjo takoj zatro vsak tak poskus. Največ je pripomogel k tem odredbam protest angleške zbornice. Napovedani obisk angleškega vojnega brodovja v Krouštu najbrže izstane.

Petrograd, 19. junija. Duma je dognala agrarno debato ter izročila zadevo posebni komisiji 99 članov. Potem je začela razpravljati o zakonskem načrtu glede enakosti vseh državljanov. — Stranka ustavnih demokratov je zoper počitnice ter zahteva, naj duma neprerano zboruje.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 19. junija.

Predsedoval je g. župan Ivan Hribar.

Nujna predloga.

Občinski svetnik Mally je nujno predlagal, naj se napravijo na Gradu nekatere nove klopi in nove stopnice na razgledni stolp. Sprejet.

Občinski svetnik Senekovič je nujno predlagal o prošnji posestnika Josipa Selana v Cerkvenih ulicah (Trnovo), naj se mu proda nekaj mestnega sveta, da bo mogel svojo hišo podpreti in si postaviti enonadstropno hišo v regulačni črti. Sklenilo se je, da se mu proda potrebni svet po 2 kroni m².

Računski sklep mestnega zaklada za leto 1905.

O tem je poročal obč. svetnik Senekovič v lepo razvidnem in primerno skrajšanem pregledu sledeče: A. Redna uprava. Redni dohodki so bili proračunjeni na 823.870 kron, dejanski pa so znašali 861.976 K 3 vin., so torej proračun prekoračili

za 38.106 K 3 vin. Ugodnejše uspehe izkazujejo vsa poglavja, izvezemši V. (vojaška nastanitev), pri katerih so dohodki za proračunom zaostali za 3555 K 70 vin. Prav povoljen vseh moremo konstatovati pri 25% mestni dokladi, katero se je za 27.532 kron 80 vin. več plačalo, kakor je bilo postavljeno v proračun. Pri posebnih mestnih dokladah imamo 8635 K 11 vin., pri gostaščini pa 536 K 12 vin. več dohodkov kakor smo jih pričakovali po proračunu. Omeniti pa treba, da znašajo zaostanki na gostaščini koncem leta 1905. 14.273 K 81 vin. in da so se ti zaostanki v preteklem letu v primeri s prejšnjimi leti izdatno povišali. Dočim je bolj ali manj ugoden uspeh pri drugih dohodkih bolj ali manj slučajen, smemo pa iz vedno rastotih dohodkov pri mestnih dokladah in pri gostaščini sklepati, da davčna sila prebivalstva polagoma rase. Redni stroški so bili proračunjeni na 676.000 K, znašali so pa 698.126 K 68 vin., torej prekoračili proračun za 22.118 K 68 vin. Vsa proračunska poglavja izvezemši I. (uprava vobče) in VI. (vojaška nastanitev) — so prekoračila proračunane vsote, in sicer posamezna takole: II. (uprava mestne imovine) za 3103 K 61 vin. radi namestitve nekaterih uradnikov in zaradi ustanovitve anagrafskega urada, deloma tudi radi večjih stroškov za vrtne nasade. III. (ceste, ulice in trgi) za 6884 K 40 vin. radi večjih stroškov za čiščenje mesta (odpeljevanje smeti in snega). IV. (zdravstvene in blagovne zadeve) za 9278 K 76 vin. radi nedostatka pri ubežnem zaklada, ki ga je bilo treba pokriti iz mestnega zaklada. V. (Solsvo in znanost) za 8005 K 79 vin. radi tega, ker proračunane vsote za kurjavo in razsvetljavo na ljudskih šolah in na realki niso zadoščale, dolje, ker se je na mestni višji dekliški šoli morala otvoriť vzporednica. VII. (raznoterosti) za 940 K 49 vin. Pri I. in VI. poglavju (uprava vobče in vojaška nastanitev) pa je skupaj prihranka za 6094 K 37 vin. ker se je pri redni upravi v primeri s proračunom več prejelo 38.106 K 3 vin., nasprotno pa tudi več izdal 22.118 K 68 vin., je končni efekt celega leta za 15.987 K 35 vin. ugodnejši kakor se je proračunaval. B. Izredna uprava. Izredni dohodki so bili proračunjeni na 95.194 K, znašali pa so dejanski 157.209 K 99 vin. in so zato za 62.015 K 99 vin. višji, kakor so bili proračunjeni. Ta vsota se sestavlja iz večjega dohodka mestnega loterijskega posojila, iz skupil za stavbišča Del Cottovkinega sveta, iz prispevka deževine odbora kranjskega za otvritev Peternebovih ulic, iz povračila stroškov za prizidek pri stranskem vhodu v frančiškansko cerkev, iz prispevka župnijskega urada pri Sv. Petru za napravo železne ograje po cerkvi in iz posojila 40.000 K, najetega za nakup stavbišča za vojaško oskrbovališče (Codellijev svet). Izredni stroški sestoje iz treh naslovov. Pod prvim naslovom se zaračunavajo stroški za obrestovanje in amortizacijo posojil. Pri tem naslovu se je proračun prekoračil za 179 K 44 vin., to so 4-25% obresti od gori navedenega novega posojila 40.000 K. Pod drugim naslovom se zaračunava potresno posojilo in se tu proračun ni prekoračil. Pod naslovom III. so naštete „druge izredne potrebščine“. Te se dele v dva dela, a) v take, za katere je bilo v proračunu že preskrbljeno in b) v take, za katere v proračunu ni bilo preskrbljeno. Proračunih izrednih stroškov je bilo 82.016 kron. Od te vsote se je dejanski po-

rabilo 52.946 K 98 vin., v hranilnici kot neporabljeni kredit naložilo 25.809 kron, skupaj 78.755 K 98 vin., tako da se pokaže tu prihranek 3260 K 2 vin. Ostali izredni stroški, ki so našetvi v tiskanem računskem sklepu na strani 74. (zaporedno število 34 in naprej) do strani 78. so znašli skupaj 215.105 K 67 vin. Tu vpisani stroški ali izplačila so taki, da so se pojavili tekom leta 1905. ali pa datirajo že iz prejšnjih let in so se ravnopravno predložili šele lani v poravnava. Vsa izredna potrebščina je bila proračunjena na 250.933 K, znašala pa je dejanski 437.147 K 91 vin., torej je prekoračila proračun za 186.214 kron 91 vin. Ti stroški so našli svoje pokritje v sledenem: 1. Ugodnejši večji uspeh pri izrednih dohodkih 62.015 K 99 vin., 2. prebiteit v redni upravi 15.987 K 35 vin., 3. dvig pri mestni hranilnici na knjižico št. 29.590 K, na katero se nalagajo vsakletni občinski prispevki za vsečišče 60.000 kron, 4. dvig pri mestni hranilnici na knjižico št. 23.647, na katero se nalagajo skupila za prodana zemljišča 40.016 K 13 vin., 5. stari neporabljeni krediti 8195 K 44 vin., skupaj 186.214 K 91 vin. Na prehajalnem naslovu imamo izkazanih 438.582 K 44 vin. dohodkov, 272.220 K 49 vin. aktivnih zaostankov in 243.955 K 35 vin. stroškov. Bilanca izkazuje aktív 3.764.679 K 74 vin., pasiv 2.441.967 K 99 vin., torej 1.322.711 K 75 vin. čistega premoženja. V primeri s čistim premoženjem koncem leta 1904. se je čisto premoženje v letu 1905. zvišalo za 6340 K 55 vin.

Poročilo se je soglasno odobrilo.

(Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. junija.

Nemški mandat za Kranjsko.

Vesoljno nemštvje je na delu, da bi peščici kranjskih Nemcev pridobil poseben mandat in nemški politiki si belijo na vse načine glave, kako bi se dalo to napraviti. Těžava tiči namreč v tem, da je absolutno nemogoče sestaviti na Kranjskem kak nemški volilni okraj, ker ni nikjer toliko Nemcev skupaj, da bi se jim mogel dati en mandat. Zdaj je mariborski Wastian iztaknil nov načrt, kako naj se Nemcem to zagotovi. Včeraj je predlagal, naj se Ljubljani priklopijo Kočevsko mesto, Tržič, Jesenice in Belačev in naj se tej skupini dasta dva mandata. Wanšan smatra Jesenice in Tržič za nemška kraja in računa, da bodeta nemški volila. Sicer je ob sebi umljivo, da se Wastianov sen ne uresniči, ali da bi moža odklonitev njevega predloga preveč ne potrla, mu povemo, da bi Nemci tudi v takem okraju nedobili nobenega mandata, ker bi tudi v tem okraju vsaka izmed slovenskih strank imela vedno, veliko več glasov kakor nemška stranka.

O gradbi lokalne železnice

Trebnje-Mokronog-Št. Janž krožijo — tako se nam piše iz Mokronoga — čudne govorice, katere imajo baje tudi resno podlogo. Že se je na tem mestu protestiralo proti temu, da ne bi trg Mokronog dobil v pravi bližini svoj kolodvor. Sedaj pa se po nekem načrtu zopet namerava — čuj, svet!

sem uporabil glagol „razplatiti“, čigar pomen mi je bil v Prešernovih besedah „Razplatili srce so“ popolnoma jasen že pred mnogimi leti.

„Modrc“ namesto „modrijan“ g. dr. Glaserju, „tudi“ ne ugaja. Zakaj ne, ni povedal. Pa menda vendar ni to zopet ena izmed „slovenških napak“ ali „neblagoglasnih oblik“? (Pleteršnik in Levec jo imata oba zabeleženo; prvi navaja Ravnikarja: „Herodež reče modrcu“). — Potem poudarja g. dr. Glaser, da morata stati namesto „nezvesti“ in „gnusen“ besedi „nehvalezen“ in „trdi“. Kje, tega ni povedal. Naj li prevrnem vsega „Kralja Leara“, da šele uganem, kaj misli g. kritik? ... Pri tej priliki naj še naknadno opozorim na njegovo opombo str. 6., kjer pravi sam o sebi: „Takih slučajev, da je moj prevod bolj blagoglasen, se more navesti več, n. pr. str. 61., 75., 77., 156.“ Zdaj pa strmite, ljudje božji in pošteni — te besede so Glaserjeve, ne moje! — ter primerjajte in sodite! Moj prevod imate pred seboj, Glaserjevega ne. Ali ni, kakor da se je g. dr. Glaserju z vami in z mano zahotel igrati slepe miši? ...

(Konec prih.)

Krištof se ni ozrl na mrtvo sestro; pogledal je očetu v oči in vedel vse. Starec je s pretresujočo pantomimo pojasnil sinu tragično smrt lepe hčerke. Ves iz sebe je skočil v kot prostorne kleti in pokazal v steno vkovane verige, tako močne, da bi jih niti obupajoč oče ne mogel zlomiti. Položil je verige na svoje roke in pokazal, da je moral gledati na svoje oči, prikovan k steni, kar se je godilo. Pokazal je sinu razlitino in razbitje vrča in potem pokazal na hčer. Krištof je umel. In zdaj je starec jokaje označil grozno dejstvo, ki so je spričo njega storili piji zmagovalci in na prstih je našteval in našteval, koliko ljudi je to grozodejstvo ponovilo in kako je končno hči umrla.

Starca je bolest tako prevzela, da se je zgrudil ob truplu svoje hčere in s solzami močil njene dolge razpletene lase. Krištof ni našel nobene besede, da bi potolažil očeta. Ali naj bi bil rekel, da bo maščeval storjene

za Mokronog, Št. Rupert in Rakovnik, torej za tri velike kraje, postaviti samo en kolodvor in ta naj bi stal 5 km (!) oddaljen od Mokronoga radi popolnoma neumestne štedljivosti. Lokalne železnice vendar gradi bodisi država ali pa dežela predvsem, da zveže po možnosti največ krajev s progo, gotovo pa ne, da bi uživalo le podjetje tujih akcijonarjev v Št. Janžu vse dobrote te gradbe. Akoravno to vprašanje radi kolodvora še ni rešeno v smislu provizoričnega načrta, vendar ne moremo zatajiti začudenja, da pride sploh kaj takega v presojo. To vprašanje je tolike važnosti ne le za trg Mokronog, ampak tudi za občine Trebelno, Šmarjeta in Škocjan, katere velike, zelo obljudene občine so ravno v ozadju Mokronoga in načrnu s svojimi koristmi gravitirajo v Mokronog, da za sedaj še opustimo rekriminacije in ne izrečemo o tej čudni meri sodbe, ki nam sili v pero. Zahteve naša je — **trg Mokronog naj dobti svoj kolodvor pri trgu!**

No, tej opravičenih zahtevi se mora na odločilnem mestu na vsak način ustreči. Naše gg. poslance pa prosimo, da preprečijo, da bi se tak načrt izpeljal in se tako za vedno oškodovali kraji in cele občine.

(Konec prih.)

Svoji k svojim!

Naši klerikalci zlorabljo to prelepo geslo kaj radi za svoje nečiste namene. Poštevno se na to geslo sklicuje vedno in povsod „Vzajemna zavarovalnica“, ki po klerikalnih časopisih vpije dan na dan „Svoji k svojim“. Kako se pa sama ravna po tem geslu, dokazuje drastično njena bilanca. Med terjatvami pri denarnih zavodih in posojilnicah čitamo namreč edino sledenje zavode: a) Kranjska hranilnica št. 277.969 K 77.325-59; b) Poštna hranilnica št. 51.426 kron 4.261-39; poštna hranilnica št. 68.082 K 1.880-86; poštna hranilnica štev. 71.966 K 283-03. Pribijemo to kot nov dokaz za brezdomovinstvo naših klerikalcev!

Nemške tiskovine za slovenskekmata.

Največji potujoči vacec našega ljudstva je naša duhovščina. Ta edini steber gnjile slovenske (?) ljudske stranke se poslužuje z malo izjemo izključno le latinskih, predvsem pa nemških tiskovin pri izdaji uradnih listin. Tudi župni upravitelj v Dolu pri Ljubljani dela tako. Ta gospod izdaja svojim edino slovenščine zmožnim faronom uradne listine izključno le v blaženi nemščini z latinskim pečatom. Tak je narodni ponos naše rimskoklerikalno vzgojene duhovščine, s katerim blatično na obžalovanja vreden način spomin svoje lastne matere! Kmet ne plačuje z dragim denarjem listin tebi tujega jezik, ampak zahtevaj povsod odločno slovenske!

Škofa povsod prezirajo.

Da ima naš škof vedno manj avtoritete, čim dalje tira svojo bankerotsko politiko, kažejo premnogi dogodki. Tisti časov ni več, ko so ljudje po-

klevali v blato ali prah po cestah, po katerih so se vozili ljubljanski škofje. Kakor pa vidimo iz naslednjega, se še duhovniki ne zmenijo dosti zanj. Pred kratkim je prišel škof birmovat v Št. Vid na Dolenjskem, kjer pase jako nespretno ovce in kozle poleg boječega župnika kaplan Gnidovec, znan pod imenom „Marinekapitan“. Birma je bila na kmetih doslej nekaj posebno imenitnega in škofa so sprejemali duhovniki z vso častjo, ki jim je bila na razpolago. Ne tako pa v Št. Vidu. Tu je moral suhi škof Tonel s svojim kovčegom capljati peseš s postajo v Št. Vid. Ne vemo, ali je Gnidovec pozabil na škofa ali je nalač prezrl njegov prihod. Naj bo to ali ono, vsekakor je jasno, da se škofov prihod v kakočas ne smatra za nič bolj važnega, kakor če pride kak tuje vanjo. Svede je Gnidovec zdaj pri škofu slabno zapisan, če ga ni prav premeteno in zvito načrpal s kakim izmišljenim vzrokom svoje odsotnosti pri njegovem prihodu.

Kranjske razmere na Štajerskem. Kaplan Fink v Petrovčah pri Celju je pravi tip fanatičnega klerikalnega farja, kakršne vrga ljubljanski škof. Ker v Petrovčah ni vse volilo Korošca, je Fink včas razlučen na binkoštno nedeljo rjul na prižnici in prebiral pastirsko pismo ljubljanskega škofa, ki je izdal letos v predpustu. Fink je ščuvil ženske proti brezvercem in govoril besede, ki so nespodbne božjega namestnika. Dejal je, da so oni, ki niso volili Korošca, storili smrten greh, ki jim ne bo nikdar odpuščen. Ljudje so bili silno razburjeni in zapuščali so cerkev. 24 najboljše situiranih posestnikov je odposlalo prošnjo na mariborskega škofa, da Finka takoj prestavi iz Petrovč. Čudno ni torej, da ljudstvo v takih razmerah ne mara farške komande in prestopa v nemškutarsko stranko, ker na Štajerskem vlada še tista ljubezni slovenska sloga, ki je v največjo nesrečo Štajerskim Slovencem!

V slovenski obmejni občini Št. Ilj pri Mariboru so pridobili, kakor smo že poročali, Slovenci včasno v občinskem zastopu.

oblastnih na Kranjskem. Deželno-jadni tajnik dr. Robert Praxmarer imenovan za okrajnega glavarja, komisar Franc Schitnik pa za sijega okrajnega komisarja na Kranjskem.

— **Davčna vest.** Davčni pristav nej Videmšek je premeščen od davnega davčnega urada v Celju k avkariji v Gornji grad.

— **Notarska vest.** Gosp. Mihail Korbar, doslej notar v Ložu, se nastani s 1. julijem v Sevnici.

— **Umrli** je danes popoldne ob polu 3. uri upokojeni deželnim tajnik g. o. Pfeifer. Pokojnik je bil svoje ni v državnih službi in je potem prešel v deželno službo. V pokoj je bil šele lani, a užival ga ni dolgo. Lian je tudi širšim krogom kot izdajatelj deželnih zakonov.

— **Konec šole.** Na moškem in ženskem učiteljišču se začno v soboto velike počitnice. V ponedeljek se sčasoma maturitetne skupnine, in sicer najprej na ženskem oddelku.

— **Zaprisega uslužbencev južne eleznice.** Včeraj ob polu 6. zvečer je vršila na južnem kolodvoru v Škalnici I. razreda zaprisega uslužbencev južne eleznice, in sicer je vrlo osobje od postaje Litija do Ljubljane. Vseh je bilo 100, med njimi tudi uradnikov, dve uradnici, drugi so bili nizjih kategorij.

— **Velevostenstvo vojvode Mecklenburg-Schwerin** na Gornjem Štajerskem je kupil tukajšnjo veletržec g. Jan Knez za 1 milijon 500.000 K. Velevostenstvo je baje eno izmed največjih na Štajerskem.

— **Na naslov visko-glinške Italnice** pošiljam vprašanje, ali ta Italnica sploh ali samo dremlje? Član.

— **Surovost.** Prijatelj našega sta nam piše: V nedeljo sem se mudil v St. Vidu nad Ljubljano in se stanovil pri Tinetu Jagru. Mimo so sprehajali balo, kakor je na kmetih navada. Na vozu je sedel fant, ki je vihtel v roki živega petelinca. Kaj se s tem petelinom simbolira, pač ni treba praviti. To je pač metska poezija. Fant je petelina tako vihtel in sukal, da mu je posmil obe nogi. Nad tisoč let nas osrečuje katolicizem, a takih kataliških navad ni iztrelbil. Kje so blastva? Kje je društvo za varstvo ravnih?

— **Izlet na Mrzlico.** Iz Litije nam poroča: V nedeljo dne 17. t. je priredila litija podružnica sv. plan. društva izlet na 1100 metrov visoko Mrzlico. Litijskim izletnikom so se pridružili člani iz Zaporja in Hrastnika, kajih zadnjih je dočasno število. Pot, ki pelje iz Hrastnika na Mrzlico večji del pozdnu, je prav lepa in le na treh rajah nekoliko strma. Po triurnem izkanju smo dospeli ob polu 12. uri popoldne do planinske koče. Kmalu nam so došli člani savinjske počitnice. Ko smo se nekoliko ohlašili in pokrepčali, smo šli na vrh Mrzlice, odkoder smo imeli krasen pogled po celi savinjski dolini, proti Hrastniku, Trbovljam in Zagorju. — Sama smo se vrnili h koki, kjer se je nihela pravcata bratska zabava. Goščniki in pevci so bili neutrudljivi, prvi vrsti v tem oziru zasluzi, da omenja gospa Vudlerjeva. — Le malo, da je prehitro prišla tretja popoldne, ko smo se moralni zdigniti in počasi po drugem kraju proti Grižam in da tam v Žagatu kamor nas je spremjal učitelj g. Vudler, oskrbnik planinske koče na Mrzlici, pošta Griže na Spodnjem Štajerskem. Z zagotovilom, da se zo-

delaj stoji pred Vami, se oglaša: „In kako naj Vas pokliče, če ne je Vašega imena?“

— Ljudstvo me splošno imenuje krovrd.“

V tujcevih očeh je pri teh belih zasvetil tak plamen, da Kristof si mogel prikriti svojega začudenja. Nadi mož je bil bled, a oči so mu bile in so bile zalite s krvjo tako, da je imel njegov pogled nekaj stranega. Luka je hitro zapazil, da na tujcev spremjevalec oko iztaknjen in je nekako bolestno zadržal:

„Kaj ni v tej preklicani deželi enega celega, nepohabljenečega človeka?“

„Mladi mož,“ je rekel Kristof, bodite tako prijazni in poučite me razmerah v teh krajih. Odsoten sem bil dovolj let in ne vem, kaj se v tem času tukaj vse zgodilo.“

„Vi ničesar tega ne veste, kar v zadnjem času razburilo velik del kraljevskih?“ se je čudil Krivoš.

„Kje ste se pa mudili ves čas?“ (Dalej prih.)

pet vidimo na Kumu, smo se poslovali od vrlih štajerskih planincev. — Vsem udeležencem se je bralo razobraza, da so bili povsem zadovoljni in da ohranijo ta izlet v najprijetnejšem spominu.

— **Zblaznel je** v Mleševem pri Zatični gostilničar Anton Čebular. V bližnosti si je zasadil nož v prsa in si prizadel globoko rano, nato pa tekel proti Črnelemu, kjer je obležal. Čebular je zblaznel vsled slabih gmotnih razmer.

— **Božastna utonila.** 36letna božastna Marija Renarčič iz Doline pri Beli cerkvi je padla vsled epiletičnega napada v potok, ki teče ob domači hiši in utonila. Prijel ga je krč.

— **Utonil je** pri kopanju v nedeljo 15letni učenec deželne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu, Matevž Lamovšek iz Orehovice. Prijel ga je krč.

— **Dolenjskim vinogradnikom.** Opazarij dolenske vinogradnike, da se je peronospora na bolj občutljivih trtih vrstah že prikazala, kar je za Dolenjsko nenavadno zgodaj. Iz tega lahko sklepamo, da bo ta boleznen tudi letos prav hudo nastopila in tistim, ki trte pravčasno in pravilno z galico ne škopijo, veliko škodo povzročila. Radi tega priproračam vsakemu vinogradniku, da drugo škroljenje trt takoj izvrši, v tretjič škroljenje takoj po končanem eventnu, to je koncem tega meseca ponovni in četrto škroljenje kake 3 tedne po tretjem izvrši. Pri tretjem in četrtem škroljenju bo treba posebno tudi na to paziti, da se grozje dobro poškropi. — C. kr. vinarski nadzornik: B. Skaličky.

— **V Črnomlju** je bil letni semenj 12. t. m. jako dobro obiskan, tako od kupcev kakor po prodajalcih. Med drugim je prišlo na semenj 504 prešičev in 1686 glav goveje živine. Okoli sto parov volov je šlo kar na Reko, ker je živila sedaj dosti cene. Prešiči pa so bili jako dragi, ker so se kupeci, večinoma sami Dolenjci, takoreč kar skušali, kdo bo prej kupil. Prešičev bi se bilo lahko gotovo še enkrat toliko prodalo, to pa radi svinskega kontumaca, ki je trajal skoro štiri mesece, tako da se niso mogli Dolenjci preskrbeti v zgodbini spomladni z majhnimi prešiči za jesensko pitanje. Dolenjeni imajo radi tega ogromno škodo, ker niso mogli porabiti spomladanske krme in so vrhutek sedaj morali kupiti majhne prešiče za neprimerno visoke cene, in bodo vrhutega imeli do jeseni premalo časa, da bi jih mogli zadosti spiti in odebiliti. V Črnomlju je vsak četrtek tržen dan za poljske pridelke in prešiče, vsak mesec pa po en blagovni in živinski semenj. Prihodnji tak semenj bo dne 3. julija 1906, ki bo gotovo nad vse dobro obiskan, zlasti bo prišlo še več goveje pitane živine, in bi bilo želeti, da bi se kupeci tudi od drugod k nam oglasili, ker je govedo tukaj kako po ceni in v okolici na izbri.

— **Posilstvo.** Te dni je neznan človek na neki 15letni slaboumnih deklincih v Podkraju pri Vipavi izvršil posilstvo. Zločinca, v katerem ni bilo nikakega sledu, se je posrečilo orožniškemu postajevodji na Colu po daljšem zasledovanju v osebi 19letnega mizarskega pomočnika Tomazica izslediti in ga spraviti na varno.

— **Škandalozni napad.** Dne 17. t. m. se je obhajala v Sevnici 25letnica požarnih bramb. Povabljeni so bila v slavnosti vsa gasilna društva v okolici. Poleg drugih društev se je udeležila tudi rajhenburška požarna bramba. Pod spremnim vodstvom svojega vrlega stotnika gosp. Antona Kuneja se je društvo povzdignilo na zelo visoko stopnjo ter ustrezala polnoma naprednemu duhu časa. Letos se je zgradila lepa nova shramba za gasilno orodje in dobila je novo jasno, popolno moderno brizgalno, kar oboje tekom letosnjega poletja slovesno blagoslov. Tudi je požarna bramba večkrat pokazala, da natanko sploh svojo težko, prostovoljno si naloženo nalogu. Ona je pripravljena priti braniti imetje svojemu bližnjemu katerkemu narodnosti in vere.

A zavedajoč se, da je ona na slovenski zemlji in da so njeni člani Slovenci, upeljala je slovensko poveljevanje in v svoje geslo si je izbrala besede: „Na pomoč!“ Zavedajoč se, da gre na slavnost v slovensko Sevnico, si je pripel slovenske trakovke z napisom „Rajhenburg“ in svoje šleme si je okinčala z lipovim listjem! V Sevnici je bila posebno ona prav prisrčno sprejeta in občinstvo jo je burno pozdravljalo! Oficinalna slavnost, ki je bila bolj nemškega značaja — v slovenski Sevnici! — se je vršila popolnoma mirno in pri občinstvu se je videlo, da mu ne ugaja!

Vse je bilo tiho, brez pravega navdušenja. Tem živahnje je bilo pri popoldanski veselici na travniku. Tu so se posebno vrlim Rajhenburščanom prijevale najpresrečnejše ovacije in vsem se je vzbujalo spoštovanje do onih, ki se edini niso sramovali pokazati, da so Slovenci. Vrle Sev-

čanke so jih obsipale s cvetlicami, g. stotnik in g. načelnik sta dobila lepe velenje. Prišel je čas ločitve! Za godbo stopajoče Rajhenburžane in Videmčane je spremila sevnška požarna bramba in občinstvo je entuzijastično pozdravljalo: „Živelj Rajhenburžani!“ Tudi med potjo je občinstvo Rajhenburžane in Videmčane pozdravljalo z gromovitim Živio! Pride na kolodvor — in tu poslušajte in strmite! — **napade požarna bramba iz Vidma** — vrle Rajhenburžane z Živio pozdravljajo občinstvo. Nekateri videmčni ognjegasci so celo že jemali v roko sekirice! Bili so po občinstvu in enega najbolj mirnega mladineča na tla vrgli in dobil je tudi krvavo rano na glavi!! Občinstvo se je seveda zavzel za napadence — toda videmčni gasilci so še bolj divjali in upili „Heil!“ Rajhenburžani so popolnoma mirni ostali v vrsti in vsled tega se tudi ni primerila večja nesreča! Torej disciplini rajhenburške požarne brambe se je za to zahvaliti. Ta napad bo ostal za večne čase grdi, ostudni maledž v zgodovini videmčke požarni in brambe. Videmčane so nahujšči k napad Nemci in nemškutarji iz Brežic. Ti so jo s prvim vlakom popihali domov, ko so zapazili, da v slovenski Sevnici ni zanje pravega mesta. Sinovi slovenske matere so napadli in prelivali kri onih, ki so pozdravljali rajhenburške požarne brambe! Tu vprašamo meročne oblasti, ima li pravico občinstva društvo, ki si je za nalogo postavilo, da brani imetje in življenje svojega bližnjega, a dejanski napad pozdravlja občinstvo!! Zakaj ni njihov načelnik tega zabranil — ali je morda dal celo povelje za napad?! On je v prvi vrsti odgovoren, da se je to zgodilo! Zakaj je lahko rajhenburški stotnik dobro vzdržaval red svoje mnogobrojnejše čete? Ako ni sposoben in nima discipline, zakaj prevzame to čast? Pri odhodu vlaka iz Rajhenburga so dali Rajhenburžani duška svoji ogorčenosti. Škandal in sramota-klici je bil pozdrav in slovo Videmčanom! Dalje dožene sodniška preiskava! Se li res najdejo na Vidmu možje, ki bi ozdravili te narodne rane! Je-li Videm kaka vas v Žajhu! Tu vidimo, kam nas bode pripeljala naša spodnještajerska narodna mladost! Na lastni zemlji bodo postali tuji in robovi! Svojemu navdušenju ne bode smeli dati duška z Živio-klici, lastni rodni bratje Slovenci te bodo zato napadli in pobijali. Torej pozivljamo vse slovenske požarne brambe, da se že enkrat otresejo predsodka, da je slovensko poveljevanje pretežko, ker ste že izza vojaških let navajeni nemškega, ter upeljite takoj slovensko poveljevanje. Pokažimo, da smo še gospodarji na svojih domačih tleh! Krepka volja in vztrajno delo premaga vse ovire! Vrli rajhenburški požarni brambi klicemo: Rasti in razvijaj se krepko po svoji začrtani si poti in živelj njen za društvo in za povzdigo narodnosti v Rajhenburgu mnogoznačilni stotnik in tudi njen načelnik!

— **Sokol v Brežicah** je na svojem izrednem občinem zboru imenoval poslanca dr. Ploja svojim častnim članom in to v priznanje zasluga, ki si jih je pridobil dr. Ploj za sokolsko slavnost v Brežicah.

— **Duhovniška revščina.** Simon Gaber, dekan pri sv. Magdaleni pri Mariboru je nam poslal ta-le popravek: „Z ozirom na § 19. tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862 zahtevam, da priobčite v svojem listu glede na dnevno vest „Duhovska revščina“ v štev. 119. z dne 25. maja letos ta-le stvarni popravek: Ni res, da imam v framski posojilnici 100.000 krov vloženih — in da bi še to ne bilo vse moje premoženje, res je marveč, da imam v tej posojilnici edino vloženo knjižico na 2062 krov 60 vin.“

— **Dinamit je raztrgal** v Kotu na progi Beljak-Rožek nekega hrvaškega delavca, ki je hotel razstreliti skalo, a se ni pravčasno umaknil.

— **Mrtvega so našli** pastirji na Rožčici neznanega človeka.

Najbrže je bil tujec, ki je po zimi hotel

priti iz Jesenic za delom pri železnicu v Rožeku, a je zagazil v snežne zamete.

— **Velika tatvina v Trstu.** Pri zlatarju Vekjetu na Korsu v Trstu se je zgodil ulom. Ukradenega je bilo blago v vrednosti 30 do 40.000 krov. Sodišče je dalo zapreti Vekjetu samega, ker sumi, da je tatvina finisirana.

— **Ljubeznički brat.** Henrik Klun

v Trstu se je sprl s sestro Marijo. Ker ji ni mogel priti do konca, zgrabil je nož in ga zasadil sestri v desno stegno, da jo je nevarno ranil.

— **Umor in samomor.** V Trstu je 27letni poštni uslužbenec Fran Kreševič ustrelil svojo zaročenko 20letno Marijo Kreševič, nato pa še samega sebe. Oba sta čez nekaj ur.

— **Nenavadno ribo** (scomber glaucus) 15 kg težko so ujeli v tržaškem pristanišču ondotni delavci. Ta

riba se nahaja v taki velikosti sicer le v grškem morju.

— **V pisanosti je padel v morje** v Trstu 32letni delavec Jakob Kobal. O pravem času so ga potegnili iz vode in spravili domov.

— **Strela je ubila** včeraj popoldne ob polu 6. na Karolinski cesti 17letnega samskega kosca Jožefa Habiča, rojenega na Javorju v dcbrunski občini. Habič je šel po cesti z dvema svojima tovarišema, ki je tudi enega obetele puhi, da je padel, a je bil tako dober, tretjemu se pa ni nič žalega zgodilo. Na lice mesta došli policijski zdravnik g. dr. Ilner je konštatiral pri Habiču le še smrt. Njegova trupla so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

— **Kolo je ukradlo** včeraj popoldne neki tat na glavni poštni poštni službi Jakobu Petriču. Kolo ima na zobčastem kolesu napis „Puch-Rad“, je črno barvano, ima črno policijsko številko 149 na rdečem polju in je vredno 140 K.

— **Zasachen** je bil včeraj v Kolodvorskih ulicah brezposelnih natakarjev Ignacij Franzel iz mariborskega okraja, ki je prodajal po gostilnah cigarete, katere je sam delal.

— **Aretovan** je bil včeraj postopoma neki tat na glavni poštni poštni službi Jakobu Petriču. Kolo ima na zobčastem kolesu napis „Puch-Rad“, je črno barvano, ima črno policijsko številko 149 na rdečem polju in je vredno 140 K.

— **Pobegnil** je dne 16. t. m. prisiljenec Dionizij Malle, rojen leta 1874. v Slovenjem Piberku in tudi tja pristojen. Malle govori slovensko in nemško in je po poklicu sedlar.

— **Iz hiralnice je pobegnil** slaboumnina Leopoldina Ullmannova, katera je pa policija takoj po pobegu na Cesarsko Jožefova trgu prijela in odala nazaj.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 87 Slovencev in 21 Hrvatov. 18 Dalmatincev je šlo na Tirolo.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi jutri zvečer v hotelu Lloyd (Sv. Petra cesta) društveni koncert za člane. Zapestek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— **Kvartet ljubljanskih šramljev** koncertuje jutri zvečer v zajtrkovnici J. C. Praunseja na Mestnem trgu. Vstop prost. Ker se v zadnjem času pripisuje sviranju brez sekirice kar velika muzikalna spremnost? — pripravljen je kvartet na izre

Svila za neveste

od 85 kr. do gld. 11:35 per meter v vseh parvah. Franko in žerarjeno se pošaja na dom. Bogata izbera vitezovce se pošije s prvo pošto. **Tovarna za svile Henneberg, Zürich.**

327-5

Pozor! Le „Tempel-vrelec“ in „Styria-vrelec“ sta kot rogački slatini postavno varovana. Vsi drugi izdelki, ki nimajo oznamenila „Tempel-vrelec“ ali „Styria-vrelec“, temveč se spravljajo goljivo pod imenom „Rogačka slatina“ v promet, naj se zavrnje. – Oskrbništvo deželnih vrelcev Rogatec-Slatina.

Darila.

Upravnemu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Neimenovani v Ljubljani K 1:35. – Rodbina I. K. namesto vence na krsto gospe Roze Fux K 10:–. Skupaj K 11:35. – Lepa hvala!

Za „Učiteljski konvikt“: Neimenovani v Ljubljani K 1:–. Živelj! – Sveto smo izročili g. J. Dimniku.

Za Vilharjev spomenik: Neimenovani v Ljubljani K 1:–. Lepa hvala!

Za domžalskega sokola darovali neimenovani v Ljubljani K 1:–. Živelj!

Za trgovski dom darovali neimenovani v Ljubljani K 1:–. Živelj!

Za knjižnico prvega slovenskega zenskega društva v Ljubljani: Ga. Zofka Kveder-Jelovšek v Zagrebu K 12:– mesto vence na krsto priateljici gospici Mili Vdovičevi. Srčna hvala!

Meteorologično poročilo.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
19. 9. zv.	737.5	17.0	sl. jug	oblačno
20. 7. zj.	738.2	12.4	brezvetro	meglja
2. pop.	737.6	26.7	sr. jzvihod	del. jasno
Srednja včerajšnja temperatura: 20.3°, normale: 18.2°. – Padavina v mm 12.4				

Borzna poročila.

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 19. junija 1906.

Naložbeni papirji. Denar Blago

4½% majska renta	99.75	99.95
4½% srebrna renta	99.55	99.75
4% avstr. kronska renta	99.65	99.85
4% zlata	118	118.20
4% ogrska kronska renta	95.40	95.60
4% zlata	113.70	113.90
4% posojilo dež. Kranjske	99.15	99.15
4½% posojilo mesta Split	100.50	101.50
4½% posojilo Zadar	99.70	100.70
4½% bos.-herc. železniško posojilo 1902	100.75	101.75
4% češka dež. banka k. o.	99.50	100.30
4% ž. o.	99.60	100.10
4½% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	100.40	101.40
4½% pešt. kom. k. o.	105.50	106.50
4½% zast. pisma Innerst. hranilnice	100.20	106.70
4½% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100	100.20
4½% z. pis. ogr. hip. ban.	100	100.50
4½% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	100	101
4½% obl. češke ind. banke	100.50	101.50
4% prior. lok. želez. Trst. Poreč	99.90	
4% prior. dolenskih žel.	99.50	100
3½% prior. juž. žel. kup.	321.25	323.25
4½% avstr. pos. za žel. p. o.	100.10	101.10

Srečke.

Srečke od 1. 1860/1	205	207
od 1. 1864	280.50	282.50
tizske	156.75	158.75
zem. kred. I. emisije	289	297.80
II.	290.50	300.50
ogrske hip. banke	263	270.50
srbske à frs. 100	98	104.50
tureške	155.50	156.50
Basilika srečke	23	25
Kreditne	472	482
Inomoške	78	84
Krakovske	90	93.50
Ljubljanske	58	64
Avstr. rdeč. križa	49.75	51.75
Ogr.	30.75	32.75
Rudolfove	57	63
Salcburške	68	74
Dunajske kom.	524	534

Delnice.

Južne železnice	159.75	160.75
Državne železnice	677	678
Avstr.-ogrske bančne deln.	1679	1688
Avstr. kreditne banke	668.50	669.50
Ogrske	810	811
Živnostenske	242	242.50
Premogok v Mostu (Brüx)	675	678
Alpinske montane	576.25	577.25
Praške žel. ind. dr.	273.00	274.00
Rima-Murányi	573.25	574.25
Trboveljske prem. družbe	275	278
Avstr. orožne tovr. družbe	595	599
Ceške sladkorne družbe	142.50	147

Value.

C. kr. cekin	11:34	11:39
20 franki	19.13	19.16
20 marke	23.46	23.54
Sovereigns	23.97	24.05
Marke	117.37	117.57
Laški bankovci	95.55	95.75
Rublji	251.50	252.50
Dolarji	4.84	5

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 20. junija 1906.

Termin.

Pšenica za oktober za 50 kg K 7.80

Rž oktober 50 6.56

Koruza julij 50 6.42

maj za 1. 1907 50 5.68

Oves oktober 50 6.66

Efektiv. 5 ceneje

Pravi bernhardinec

s pasmo se proda v Kolodvorskih ulicah št. 7. 2234

Elegantna, novo mebljana mesecačna soba

z okni na ulico se odda kakemu gospodu s 1. julijem t. l. 2230-1

Kje — se izve v trgovini A. Vivod-Mozetič na Starem trgu št. 21.

Trgovski pomočniki pozor!

V lepem trgu na Spod. Štajerskem, v prometnem kraju, tik cerkev, se odda prostorna prodajalna pod ugodnimi pogoji v najem.

Vprašanja je nasloviti pod „Trgovec“ na upravn. „Slov. Naroda“. 2231-1

2 lepi veliki s

se takoj oddajo. Jako pripravne za kako pevsko ali drugo društvo, krojaški salon ali kaj podobnega. 2199-2

Poizve se pri W. K. Nučiču, reklamno podjetje v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6.

Krojaški pomočnik

se sprejme v Ljubljani takoj v trajno delo. Istopam se sprejme tudi

učenec. Kje — pove upravnijo „Slov. Naroda“. 2189-4

Dr. H. vit. Porenta,

primarij dobodelnega zavoda v Trstu, spricuje da je s presestljivim sigurnim uspehom proti želodčnim težkočam in črevenim bolezni uporablja želodčno tinkturo

G. Piccolija lekarnarja

Ljubljana, Dunajska cesta 1. steklница velja 20 vin. in se vrnja naročila točno izvršujejo. I 3729 6

Pravým pokladem

pro všecky, kdo poblouzením v mládí onemocní, jest výtečné dílo:

Dra Retau-a Sebeochrana, české vydané po 80m vydání německém. S 27 následky tétočte nepravosti trpí, kdo všecky dluh tomu své uzdravenu. Lze je dostat u nakladatelství firmy „Verlags-Magazin R. Bierley, Leipzig, Neumarkt No. 21“, jakož

na každém knihkupectví.

Valjični mlin VINKO MAJDIČ v Kranju.

P. n.

Dovoljujem si vladivo naznaniti, da sem svoje **zastopstvo za Ljubljano, Notranjsko in Dolenjsko** poveril tvrdki

Mihail Kastner v Ljubljani na Dvorskem trgu.

2228-1

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovidnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s zmanjšujočimi se vpadi.

Vsek dan ima po preteklih petih let pravico do dividende.

Odvetniški uradnik

samostojen delavec vseh v odvetniško stroko spadajočih del, več stopnografije ter verziran v zemljiških zadevah, išče službe. Sprejme tudi drugo svojim zmožnostim primerno službo. Vstop takoj ali poz